

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 19. szám.

Vasárnap, május 10.

A mozi.

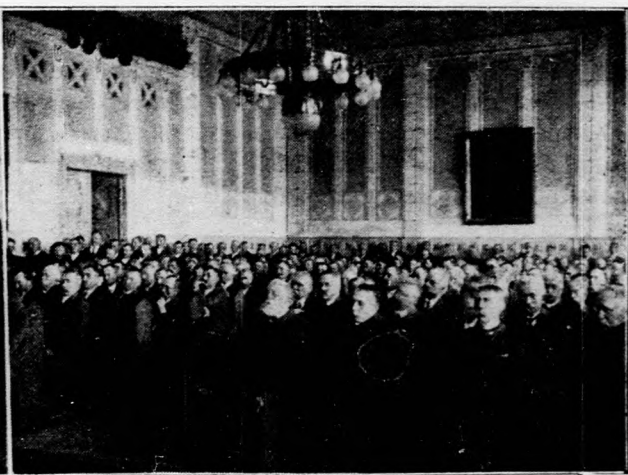
Irta: Buday Barna.

Az utolsó években a mozgófényképek technikája és népszerűsége oly rohamosan fejlődött, hogy szinte várni lehetett a térfoglaló pályájának visszaesését. Ez, úgy látom, már meg is történt. A most műsoron lévő mozi-filmek az ötletek apadására vallanak.

Miben rejlik a mozik hatása? Abban, hogy sok ezerszer nagyobb darabot tudnak az életről kihasítani, mint a színpadok. Ami a legnagyobb színpadon is elhelyezhetetlen, az egy kis vásznonlapon bőségesen elfér. Itt nincsenek térbeli akadályok. Egész szemhatárokat könnyűszerrel a lepedőre lehet varázsolni s a természeti alkotásokat úgy oda lehet állítani a néző elé, hogy annak tekintete percek alatt mérföldeken fut át. Nagyszerű eszköze kínálkozik ebben annak a hivatásnak, hogy a mozik vásznaikon megismertessék az idegen világokat, a vadon szépségeket, az emberi munka büszkeségét és mindazt, amit a föld eleven élete felölel. A föld pedig olyan nagy, hogy az élvezetes tanulságok tárgyai kiapadhatatlanoknak látszanak. És a mai filmek legnagyobb-részét mégis tárgyszegénység jellemzi.

Lecsúszott a mozi az ismeretterjesztés és a szemhatártágítás hivatásáról, amelyhez pedig nagyszerű lehetőségek állanak rendelkezésére. A némajátékok alacsony műfajára tért át. Szalondrámákat dolgoz fel, szobajeleneteket mutat be, szűk színpadokon is elhelyezhető mozgalmakat pergett, szóval elveti magától a térben való korlátozatlanosság előnyeit és színpadi játékokat ad, de a színtelenség és a hangtalanság tökéletlenségével. Ostoba dolog, hogy ilyen szűk ketrecbe bujlik, mikor a fény sugarak hátán beutazhatná a mindenséget.

Nincs valami hervadtabb élvezet, mint a film szobadráma. Tárgya rendszerint az, hogy egy szegény ifjú s gazdag leány vagy gazdag ifjú és szegény leány bizonyos félreértések és nehézségek leküzdése után hogyan lesznek egymáséi. Ötlet nélkül való, érzékenykedő mesés-kék ezek, amelyekben nem az igazi élet lüktet, hanem csak a fűzfapoéták elképzelése. És a legtöbb ilyen költött történet, ha még olyan ártatlan is, nem fiatal szemnek való, mert a történetek csattanója rendszerint csók meg ölelés. És ezek nem afféle röpke csókok, hanem tüzes, tapadó, olvadó, hosszúlejáratú csókok, testet dögönyöző görcsös ölelések, a szerelmi vágy színészes érzékel-

Az „Uj Barázda“ karcagi ünnepe.

Az „Uj Barázda“ sorsjátékán kisorsolt főnyeremény ünnepélyes átadása. 1. Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár. 2. Varga Mátyás karcagi polgármester. 3. Csontos Imre nemzetgyűlési képviselő. 4. Perlaky György nemzetgyűlési képviselő, a „Vasárnap“ felelős szerkesztője. 5. Richter Károly, a Schlick-Nicholson gyár igazgatója. 6. Özvegy Kiss Jánosné, a főnyeremény tulajdonosa.

tetései. Legtöbbször a nyalakodó ajkakat még nagyítva is a szemeid elé viszik, mintha csak bizonyítani akarnák, hogy ez a csók nem humbug, hanem érzéki valóság. De hát mire jó a testi érintkezéseknek színpadra hurcolása? Szükséges-e a csók kultúráját a színpadon is terjeszteni? A mozikba fiatal leányok is járnak, akiket nem arra akarunk nevelni, hogy az első jóképű kamasznak a karjaiba omljanak. Már pedig a filmszerepekben olyan omlások a leányok, mint a madártej habja. Jön egy idegen kamasz, kigyószemeket mereszt a leányra, ez tíz perc múlva piheg, húsz perc múlva már a kamasz nyakán lóg. A film-szerelem véreyszerűen fejlődik, s megnyilvánulásának első mozdulata az ölelés. Micsoda megtévelyítése ez a fiatal leányoknak, akikbe a szülők a szemérmes tartózkodás érzését s azt a tudatot igyekeznek bele nevelni, hogy az első csókkal egész életüket odaadják!

Komoly kifogás alá esnek a kergetőző drámák, az úgynevezett detektív filmdarabok is. Ezekből a darabokból azt lehet megtanulni, hogy ügyes szélhámosok és gonosztevők hogyan keríthetnek áldozatokat és miként tehetik lóvá a rendőrséget. Igaz, végül a huncutot megfognak, de míg hurokra kerül, addig annyi furfangot és ügyességet tanusít, hogy a nagyreményű néző ifjúság egy része inkább a huncutnak adózik elismerésével, mint a rendőrnek s ha rossz hajlamok lappanganak benne, nem az erkölcsi igazságot veszi ki a történetből tanulságként, hanem inkább arról szövi gondolatait, hogy adott esetben hogyan tudna még huncutabb, még fortélyosabb lenni. Sok fiatal, beteges kalandvágyat szí fel a mozi-filmekből s a fiú gyermekek amúgy is túltengésre hajlamos képzelete valósággal lázba jön olyan mozgóképek láttára, amelyek rendszerint csak a kalandos élet fényoldalait mutatják be. Így válik a mozi a képzelődő erők, az idegek és értekek ártalmas felcsigázásának eszközévé, ahelyett, hogy az ismeretterjesztés iskolája s a kultúra segítőjára lenne.

Vigyázni kell a hatóságnak, hogy a mozi ne a szerelmi élvezetek technikai ismereteit terjessze és ne legyen kalandortenyészítő műhely, hanem azt mutassa be a nagy világ látnivalóiból, ami az okulás mellett a szórakozás tiszta örömét szerzi meg. A szülők pedig nézzék meg előbb a «Szívek harca» s «Volt egy leány Uruguayban» kaptafára gyártott társadalmi drámákat, mielőtt gyermeküket oda engednék, ahol a hangok hiányát rendszerint szapora csókok szokták pótolni.

Budapest, május 9.

Kámforrá ne váljék, mire a gazdához jut.

Már akárhogy is zajong a pesti sajtó a mezőgazdaságnak szánt kölcsönök ellen, mégis igaz marad az, hogy az ország elsősorban a szántóvetőknek köszönheti azt, hogy végre kezdünk kilábolni a bajokból. A gazdák álltak oda az eke szarvához dolgozni, mikor a városokban még javában politizáltak vagy sztrájkoltak. Jussa van a mezőgazdaságnak hozzá, hogy most, mikor megnehezült a piaci helyzet s nincs pénze a gazdáknak, az állam elsősorban a mezőgazdaságot juttassa olcsóbb kölcsönhöz. Ha szerencsésen odáig jutottunk már, hogy az állam bevételeiből kevés fölösleggel is rendelkezünk, ezt kölcsönkép vissza kell juttatni oda, ahonnan jött: a földhöz. Már

azért is a mezőgazdaságnál kell kezdeni a magángazdaság pénzügyi orvoslását, mert a mezőgazdaságból táplálkozik az ipar és kereskedelem is. Helyeseljük tehát, ha a pénzügyi kormány a pénzügyintézetek útján előleget nyújt a mezőgazdaságnak ama hosszulejratú kölcsönökre, melyet pár hónap múlva már remélhetőleg az angol pénzből kapnak a gazdák, de egyre vigyázni kell nagyon. A bankoknak nagy a gyomruk. Aztán annyi csatornán és útvesztőn megy át ott a pénz, hogy félünk tőle, hogy javarésze elteveszti az utat és nem is a mezőgazdaságnak jut, hanem egyéb spekulációs vállalkozásokba. Azt is kívánjuk, hogy a kisebb gazdákról meg ne jeledkezzenek. Ha mind a bankok útján folyósítják a kölcsönöket, abból a kisgazdák keveset fognak látni. Kámfor lesz belőle, mire a kisgazdákhöz jut. Csak a szagát kapják. Minden községnek megvan a maga gazdabankja, a községi hitelszövetkezet. Ezekre kell bízni az agrárhitelt. Akkor nem lesz kámfor belőle, de uzsora se, mire a gazdához jut. Hisszük, hogy kormányunk és a kisgazda- és földművespárti képviselők ügyelni fognak.

*

Milliárdok hevernek fölhasználatlanul még abból a harmincmilliárdból, melyet a földművelésügyi miniszter a községek részére még márciusban megajánlott bikák és kanok beszerzésére. A községek, közbirtokosságok, állattenyésztő és legeltető társulatok június közepéig kapnak a szükséges tenyészbikák és kanok bevásárlására olcsó kölcsönt ebből a pénzből. Ilyen jó alkalom nem igen fog még kínálkozni, mert az egy éves kölcsönért mindössze öt és fél százalék kamatot kell csak fizetni s ebben benne van már az állatbiztosítás díja is. Nem kell más hozzá, mint csak az, hogy a község hozzon határozatot s ezzel forduljon a gazdasági felügyelőhöz, aki a kölcsön folyósítása iránt azonnal intézkedik. A jó és szép állatállomány a mezőgazdasági haladás alapja. Akkor lesz jó talajművelés és trágyázás is. Silány a termés ott, ahol romlott az állatsorda. Ezt pedig haszontalan, zügibikkal nem lehet elérni. Küszöböljük ki a káros zügapaállatokat. Most mindegyik jalu vehet kitünő, jó fajta tenyészapaállatot. Ahol az előljárásság nem gondol rá, figyelmeztessék kötelességére maguk a gazdák és a Faluszövetség helyi csoportja.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A választójogi bizottság munkájának befejeztével a választójogi törvénytervezet már most rövidesen a nemzetgyűlés elé kerül. A Ház április 30-án tartotta a húsvéti szünet után első ülését, majd május 5-én kisebb fontosságú ügyeket tárgyalt, de ugyanezen az ülésen

döntöttek a választójogi törvénytervezet napirendre tűzéséről is.

A választójogi vita előreláthatóan néhány hetet vesz igénybe. A kormánynak és a többségi pártoknak az a felfogásuk, hogy bár a választójogi bizottságban a kérdést részletességgel letárgyalták, mindamellett nem vetnek gátat annak, hogy a nemzetgyűlés nyílt ülésein hasonló részletességgel foglalkozzanak a javaslattal. A többség legalább is jelentékeny számú szónok-kal vesz részt a vitában, most már csak az a kérdés, hogy

mi lesz az úgynevezett «passzivista» képviselőikkel.

Ezek a passzivisták, vagyis a vörös szocialisták, a szélsőségek felé hajló Vázsonyi-féle demokraták, valamint Károlyi Mihály hívei, az októbrista forradalom politikusai, hónapokon keresztül távoltartották magukat a nemzetgyűlés munkájától s

egyetlen törvényhozói működésük az volt, hogy felvették fizetésüket.

Már most ebben a csoportban is beállott a bomlás, mert néhányan közülük a hallgatást még se bírják el, s ismét részt akarnak venni a nemzetgyűlés ülésén. Ezeket a jobb belátásra tért képviselőket a szélsőségek persze adázul támadják, megfélemlítve arról, hogy hónapokon keresztül segítettek egy-

másnak a semmittevésben. Amennyiben a passzivisták, vagy a passzivistáknak egy része bevonul a Házba, kilátás van arra, hogy a választójogi vita szélesebb keretek között fog mozogni, így is azonban remélhető, hogy

másfél hónap alatt a választójogi tervezet törvény-erőre emelkedik.

Ez annál inkább fontos, mert a törvényhozásra más jelentékeny feladatok is várnak. Így a *jövő évi költségvetés* ügyét is tető alá kell hozni. A pénzügyminisztériumban

az 1925—26-os költségvetés már elkészült,

a minisztertanács is foglalkozott vele, úgy hogy *Bud János* pénzügyminiszter a költségvetési javaslatot rövid időn belül a Ház bizottságai elé terjesztheti.

A *mezőgazdasági hitel* ügyében a minisztertanács konkrét javaslatokra hívta fel a pénzügyminisztert, aki a *külföldi pénzügyi, elsősorban az angolokkal a tárgyalásokat sikerrel vezeti*. A kisközpárt egyébként a kérdéssel szintén foglalkozott legutóbbi értekezletén, amelyen a mezőgazdasági hitel kérdéssel kapcsolatosan a *kamatpolitikát* is szóvá tették, s

állást foglaltak a mezőgazdasági hitel kamatainak leszállítása tekintetében.

A kisközpárt ezen az értekezleten még az *adóárverések elhalasztását* is kérte, valamint elhatározta egy *szociális bizottság* felállítását, amely a népjóléti kérdéseket fogja tárgyalni s elsősorban *sürgős munkásvédelmi javaslatokat* dolgoz ki.

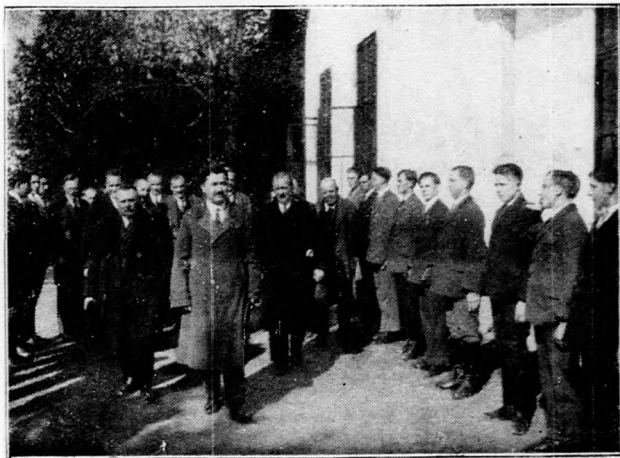
+MEZŐGAZDASÁG+

Májusi emlékeztető.

Irta: Fehér Zoltán.

Ebben a hónapban legszebb a határ, még minden zöld, élénk színben pompázik, nem tompítja el üdeségét a sárguló kalásztenger, mint a forró nyárban. Jól esik a szemnek a zöldnek mindenféle árnyalata a legvilágosabbtól a legsötétebbig. És az a kellemes, kedves, illatáramlat, melyet a lanya szellő hoz a rétről, legelőről, a virágzó fák és bokrokról, oly ünnepi hangulatba ringatja a természetimádó gazdát, mintha tempomoltára előtt térdelne.

Ebben a hónapban majdnem folytonosan peng a kasza, mert — amennyiben április végén még nem vágták le az őszi takarmánykeverékeket, — kaszálják a zöldtakarmánynak való szentiványi rozstot. Folytatólag adagolják a keszthelyi keveréket (rozs és repace) vagy az őszi búkkönyt, őszi borsót vagy szőszösbúkkönyt. Az elöregedett rozstot mának lehet esetleg hagyni, vagy ha kell a földje, akkor jó lesz kévekötnöknek s a legrosszabb esetben alomnak. Így a keszthelyi keverék is; de már a búkköny s borsóféléket, ha mának nem hagynók, szénává szárítjuk s miután állatállományunk száraz állapot-

Látogatás a karcagi földmives iskolában.

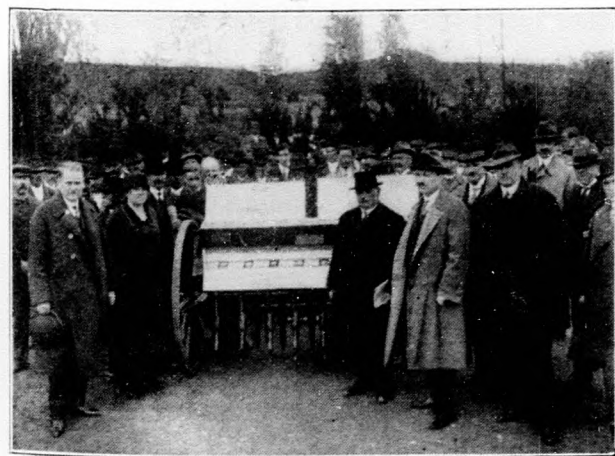
A földmives iskola ifjai fogadják Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkárt.

ban nem nagyon kedveli őket, azért keverve, illetve rétegezve herékkel, lucernákkal s egyéb pillangósokkal, kazalozzuk. Akkor pedig, ha csapatdékos idő áll be s a szénacsínálás nem jól sikerülne, tanácsosabb őket zombolyázni vagy bevermelni, hogy tőre legyen édesen erjesztett, jól rágható eleségünk. Közben kasza alá érik — ha eddig még nem tette — a lucernánk is, mert ennél nem szabad várni, mint a többi pillangós-nál, a teljes virágzást, hanem amint bimbózni kezd, eresszük neki a kaszát, miután különben keményrostú fás lesz takarmányaink királya s száradás és forgatás, fuvarozás közben leveleinek nagy része lehullván, a legjobb falatoktól fosztottuk meg háziállatainkat.

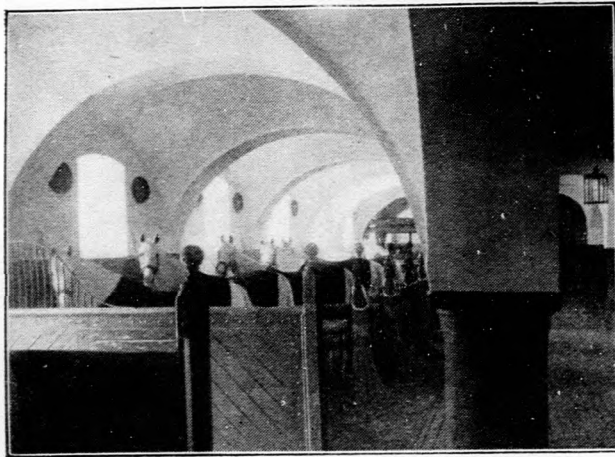
Időközben a stájer vagy vörös lóhere is virít s ezt is rendre döntjük, hogy illatos szénájával szaporítsa tőlire elraktározandó takarmánytömegünket. Persze ezt is megdézsmálják — kisebb-nagyobb mértékben a tehének, melyeknek (hogy több tejjel szolgáljanak) válogatott étlapjukat, valami száraz széna vagy szalmával keverten, zöld herével is ki szokták egészíteni. A hónap vége felé pedig sok helyen a jól beállított lucernásnak második gyapját is le lehet venni, de tudok arra is esetet, hogy a nagyon korán elvetett zabos-vagy árpás-búkkönyt is levágták május utolsó hétköznapiján, lévén szükség a földre.

Hanem azért mégis csak a kapa az a szerszám, mely májusban leginkább elkérgesíti a gazdaember tenyerét, mert a cukor- s takarmányrépától kezdve minden kapás-növény megköveteli a földmívelőtől, hogy végezze földjén a porhanyítómunkát, mivel ez nemcsak lazítja a talajt s a csapatdéknak, levegőnek s melegnek hozzáférhetővé teszi a mélyebb rétegeket is, és megszünteti a cserepesedést, meg a talajhajcsövességet — hogy ne illanjék el a talajnedvesség, — hanem a gyomokat, gaznövényeket, murvákat, sásokat, tüskéket stb. nemkívánatos elemeket is kiirtja gyökerestől, úgy hogy még a jövő évi művelési növénynek is tiszta, porhanyós s kellő nedvességgel bíró talajt ad majd át; azért mondják, hogy nemcsak a jó kertész, de a jó mezőgazda is kapával öntöz.

A kapáláshoz hasonló, de kisebbmértű munkát szolgáltat a fogas, vagyis vasfogú borona, melyet májusban sem nélkülözhet a szakértelemmel bíró gazda, mert mindazon takarmányok parcelláit, melyekről lekerült a termés, de második vagy harmadik stb. vágást is várunk még, (tehát élvelő vagy több gyapjat adó vagy természetes fűnevelő növényeket) meg kell alaposan fogasolni, hogy ezek is élvezzék mindazon előnyöket, melyeket a kapálás révén az előbbi bekezdésben felsorolt növények megkaptak. De még a legelőket s azokat a takarmányféléket is, melyek már több vágást nem adnak, de legeltetve lesznek p. o. 2 gyapjút adó baltacim, vagy a 2 gyapjat nyújtott vöröshere vagy a — mindkét növénynél — csak egy vágást s egy magtermést adott takarmány, vagy olyan élvelő, mely nagy kiszántásra, feltörsésre van ítélve, de

Az «Uj Barázda» sorsjátékának főnyereménye. Schlick-Nicholson-féle tizenhatsoros vetőgép.

Eszterházy gróf tatai istállójának egyik részlete.

A lovak a bécsi császári istállótól megvett lipicai mének, melyeket a gróf önkéntes árverésen elad.

még ameddig csak lehet) legeltetve lesz, okvetlenül fogasuljok alaposan meg — ha a tábla alakja engedi — hossz- és keresztirányban.

Trágyázott, öntözött vagy időközönként elárasztott réteket már kaszálják május végén, mert különben nem tudnának róluk 3—4 vágást betakarítani. Árvíz által beiszapolt rét szénája sáros lesz s mint ilyen állataink egészségére ártalmas, azért legjobb az ilyent a cséplőgépen kiveretni a szelelő legerősebb működése mellett, hogy a por eltávolodjék. A rétet se kaszáljuk későn, de akkor, midőn a fűvek virágjukban vannak s még teljes levélzetüket behordhatjuk, mikor még száruk is porhanyó, mert ha várunk, míg magba megy a növényzet, akkor nem szénát, de kemény szalmát kapunk.

Májusban ki kell ültetni a legkésebb dohánypalántákat is; a kétynyíretű birkák nyírását is el kell végezni, de ha nagyok a melegek, a hó végén az egyynyíretűeket is már meg lehet kopasztani. A januári csikó, elválasztása is kezdetét veheti.

Kertben palántát ültetnek, kapálnak, permeteznek, öntöznek, oltanak stb. Melegágyból árulják a retket, kalarábét, burgonyát, kelt, bimbókelt, stb. de ültetnek magot is bele még, nemcsak a nevezettek későbbi fajtáit, de paprikát, zellert, pórét s mindenféle más hagymát, paradicsomot, tököt, dinnyét, ugorkát, hogy ezek palántáit esetleg mielőbb már szabadba kitudelhessék. Érik a korai eper, köszméte és délvidékünkön a cseresznye is. Az istállótrágyával takart földdekről már viszik a friss burgonyát a piacra.

Szőlőben válogatnak, permeteznek, kapálnak, zölden oltanak. Pincében folyik a 2-ik, esetleg 3-ik fejtés. Ha nem palackérett az óbor, ezt is átfejtik. Palackoznak, expedálnak, hordókat feltöltik, törlők, üreseket kénezik s a pincét is, és ha kell s szokás, meszelik is.

Selyemhernyótenyésztőknek is gondoskodni kell a szederfalevről.

Méhesben most van a legtöbb raj, a főhordás ideje, akác és a rét s pillangós növényeink virágzása. Tartsuk készletben a benépesítendő kaptárakat, kereteket, műlépeket.

Az asszonyoknak legtöbb dolgot ad ilyenkor a baromfiudvar.

Hogyan csávázzunk? Irta: Urbányi Jenő.

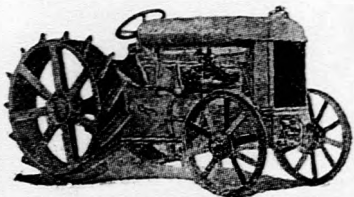
A mai viszonyok között, mikor a pénzhiány miatt olyan nehéz gazdálkodni, igen fontos volna a gazdának minél többet természet, hogy jövedelmét fokozhassa. Csakhogy ez sok mindentől függ; rendszeres talajműveléstől, trágyázástól, megfelelő nemesített vetőmagvak alkalmazásától és okszerű növényvédelemtől, minek egyik legfontosabb tényezője a vetőmagnak az üszögbetegség ellen való helyes csávázása (pácolása).

Mi a csávázás? Olyan művelet, melynél a vetőmagot a vetés előtt oly folyékony vagy pornemű anyaggal kezeljük, melynek meg van az a hatása, hogy a magon tapadt — az élőködő üszöggomba szaporodó szervét — a spórákat megölik és így a vetőmagot a fertőzéstől óvják meg anélkül, hogy a szernek használata a mag csíráképességére némi káros behatással is volna. Hogy ez tökéletesen történhessék meg, igen fontos a csávázási szert, annak alkalmazásának módszerét helyesen megválasztani. Hogy milyen szerrel csávázzunk, arról egy más alkalommal szölok. Most inkább a csávázási módokat fogom röviden ismertetni, minthogy az üszög okozta nagy veszteségeknek nemcsak az az oka, hogy sokan ezen veszteségek tudatában még ma sem csáváznak, vagy nem megfelelő szert alkalmaznak, hanem az, hogy a csávázási módszert helytelenül választják meg és hanyagul hajtják végre. Nézzük tehát, mily kápróbiált csávázási módszerek állnak a gazda rendelkezésére.

I. Áztató eljárás, mely kétféleképpen történhet: először úgy, hogy gyenge erősségű oldatot készítünk annyit, hogy a vetőmag beleöntése után a kádban a folyadék a vetőmag színe felett tenyérnyi magasan álljon s ebben hosszabb ideig hagyjuk állni; másodsor úgy, hogy erősebb oldatot készítünk s a vetőmagot vesszőkosárba elhelyezve merítjük be rövid időre a csávázó folyadékot tartalmazó kádba. Mindkettőnél igen fontos az, hogy közbe a vetőmagot többször jól felkavarjuk, hogy minden szem érintkezzék a csávázó anyaggal, mert az összetömődött mag között lévő levegőbuborékok akadályozzák a folyadéknak a maghoz jutását. Mikor már párszor jól felkavartuk, úgy hogy levegőbuborékok már nem szállnak fel, akkor a felszínen uszó léha és üszkös szemeket, az ú. n. »puffancsok«-at távolítsuk el, azután az előírt idő letelte után (majdnem minden csávázó szernél más az időtartam) a vetőmagot merjük ki a kádból s jó szellős, száraz helyen néhány újjnyi magasságban teregsük szét, hogy jól kiszáradjon, mielőtt elvetjük. Vigyázzunk, hogy az a hely, ahol a szárítás történik s a zsákok, amelyekbe a vetőmagot tesszük tiszták legyenek, nehogy a vetőmag a csávázás után ezektől ismét fertőződhessen. Legjobb ezeket jó forróvízzel felmosni, illetve kimosni. A kiszáradás után a vetéssel sietni kell (de nem minden csávázó szernél), hogy a vetőmag csíráképességéből ne veszítsen.

II. Nedvesítő eljárás, mikor a vetőmagot átlapolás közben öntözzük, nedvesítjük az illető csávázó szerrel. Itt természetesen sokkal kevesebb csávázó anyag kell. De amit ezzel megspórolunk, ráfizetjük azzal, hogy az üszkös puffancsokat nem mergethetjük le s az a vetőmag között maradva a vetőgépben, vagy máshol szétnyomódva a csávázás után fogja a magot megfertőzni. Ugyanis a csávázószer csak a magon tapadt spórákat öli meg.

III. A porcsávázás egy forgatható — előzőleg jól kitisztított — hordóban történhetik, hova a vetőmagot és a csávázóport beszórkjuk és egy bizonyos ideig lassan forgatjuk, hogy a vetőmag teljesen és egyenletesen bevonódjék a csávázó-

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

HALTENBERGER VILMOS

A Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszáló, burgonya kiszedő, körfűrész berendezés.

porral. Ezen eljárást viaszkosvászonból készült zsákokban is végezhetjük. Ezen eljárás előnye, hogy elmarad a sok időtrábló vízfordás, oldatkészítés és elmarad a vetőmagnak a csávázás utáni kiszáritása, amivel bizony gyakran sok baj van. Azonban ennek is az a hátránya, hogy az üszkös szemeket nem távolíthatjuk el, legfeljebb csak akkor, ha a csávázást megelőzőleg tiszta vízben áztatjuk a vetőmagot s a puffancsok lemerítése után kiszáritjuk s úgy kezdünk a porral való kezeléshez. De ez igen körülményes s ezáltal a fentemlített előnyök nagy része elvész.

Ha meggondoljuk azt, hogy egy üszkös szem átlag négy millió üszögspórát tartalmaz, akkor, hogy az utólagos fertőzést elkerülhessük, inkább fogjuk az áztató eljárást valamelyikét alkalmazni.

Az ügyes németek a csávázásra is kitaláltak egy gépet a Dehne-féle «Desinfections Apparat»-ot, fertőtlenítő készüléket, melynek dobszerű szerkezetében a mag és a folyadék forgatással keveredik össze, majd a kész anyagot megfelelő helyen ki is bocsájtja. Előnye főleg csak abban van, hogy kifogástalanul keveri a magvakat és hogy rövid idő alatt nagy mennyiséget lehet vele megcsávázni: félóra alatt 10 mázsát. De ennél is a vetőmagot a puffancsoktól előzőleg vízben való alámerítéssel meg kell szabadítani. Tehát ennél csak az alaposág s a gyorsaság játszik szerepet.

A gyökérzet hossza. (Képpel.) A gyökérzet egyik feladata a növény ellátása vízzel, amelyet a talajból szív fel. Emiatt minden növény gyökérzeté behálózza a talajt és oly terjedelműre növekedik, amilyen épen szükséges. Tápláló anyagban és vízben szegényebb talajban hosszabb, vizes talajban rövidebb gyökérzet alakul. Homokos talajban hosszú, vékony, kevésbé elágazó gyökerek fejlődnek, agyagban rövidebbek, vastagabbak, ágbogasak. Leghosszabb a gyökér száraz, laza, homokos talajban, a mély altalaj vízének elérése miatt. Ilyen gyökérzetet mutat be Halász Miklós, gazdasági akadémiai tanár kísérlete, amikor a tengeri gyökere 272 cm-re növekedett, majdnem olyan hosszúra, mint a 283 cm magas szár.

A sertés hizlalásáról. Csakis egészséges állatokat fogjunk hizóba. Legalkalmasabb hizlalásra a 10–12 hónapos mongolica. Az öregebb állat nem hizik kellő eréllyel. Egyik gyakorlati gazdánk a következő takarmányozási eljárást tapasztalta legcélravezetőbbnek: augusztus végén kell a hizlalásra szánt sertést «javítás» alá venni. Eleinte korpával kevert zöldséget, tökök, takarmányrépát, burgonyát etetünk. A tökök, takarmányrépát nyersen adjuk, vagy leforrázzuk s ezután keverjük hozzá a korpát. A burgonyát főzve etessük. A főzés után le kell önteni a vizet róla, mert ez mérgező anyagot tartalmaz. Ezután keverjük korpával. Ezek a takarmányok kevésbé izletesek, de a gyomrot tágítják. Ennek az a haszna, hogy a kitágított gyomor később a táplálóbb és izletesebb takarmányok nagy tömegét képes befogadni. Szeptember vége felé kevesebb burgonyát, répát adunk, de ennek pótlására $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{2}$ liter szemes tengeri szórunk a sertés elé. Ezután a szemes tengeriből mindig többet és többet adunk s október közepén már fejenként két liter számítunk. Október vége felé a tengeri egyharmadát előző napon vízbe áztatjuk s így etetjük. Egy hét alatt — fokozatosan — az egész tengerimennyiséget előzőleg áztatva etetjük. November végén a tengeri egyharmadát daráljuk s a tengeridarát forró vízzel öntjük le. Egy hét múlva az egész tengeri mennyiséget daráltan és leforrázva etetjük. Mihelyt a darát kezdjük etetni, naponta és fejenként 2–3 evőkanálnyi sót is adjunk. December közepe táján ismét adjunk egy kevés szemes tengerit. A rágással a sertés étvágyát fokozza. Decemberben már 5–6 liter tengeridarát is meg tud enni naponta. Amikor látjuk, hogy étvágya csökken s súlyban sem gyarapodik, levágjuk.

A gyapjú eladása. A gyapjút legcélszerűbb a budapesti vagy a debreceni gyapjúárverésen eladni. A budapesti aukciók egy bank a kereskedelmi minisztérium ellenőrzése mellett és a földművelésügyi minisztériumnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a székesfőváros képviselőinek jelenlétében bonyolítja le. Az árverésre beérkezett gyapjakat egy ötagú független bizottság vizsgálja meg és megállapítja a kikiáltási árat, melyet feltétlenül megér s amelyen alul el nem adják. Ha a termelő az így megszabott árat kevesli, az árveréstől visszaléphet. A becsár 80%-át a gazda már az árverést megelőzőleg is megkaphatja a banktól előleg gyanánt. A bank az árverést követő nyolcadik napon az eladó gazdával véleg elszámol. Kifizeti az árverésen elért összeget — levonva a szállítási díjat, az előleget, $\frac{1}{2}$ % árverező jutalékot, $1\frac{1}{2}$ % bizományi és alkuszdíjat, végre a november 1-től április 1-ig beraktározott áruknál a raktárdíjat és a tűbiztosítási díjat.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1–2. Miről ismerhető fel a sertésorbánc és sertéspestis? 3. Vadászjegyerhez kell-e engedély? (T. S., András.) — **Felelet.**

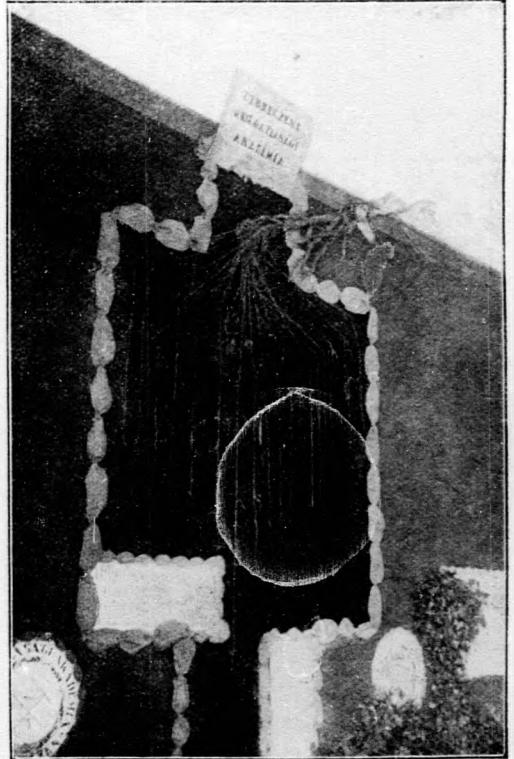
1. Sertésorbánc: 3–7 napi lappangás után a bőrön kerek vagy szegletes, sötétvörös lapos duzzanatok lázzal, bágyadsággal, sokszor hányással kapcsolatban. 2. Sertéspestis: 5–21 napi lappangás után láz, étvágytalanság, hányás, erős hasmenés vagy tüdőgyulladás, vérzések a testnyílásokon, kimaradások a szájban és torokban. Sokszor csak boncolás alapján lehet a kettőt elválasztani. A sertéspestist nevezik a gyakorlatban sertésvésznek. 3. Vadászjegyer tartásához és vásárlásához engedély kell.

Kérdés. 1. Öreg gyümölcsfát lehet-e újra ültetni s milyen lomb és gyökércsonkolást kíván? 2. Homoktalajon milyen előkerítés ajánlható és milyen szőlőt legjobb ültetni? 3. Gyümölcsfaoltást meddig lehet végezni? 4. Gyökeres vagy sima vesszőt jobb-e ültetni? (D. F. K.) — **Felelet.** 1. Nem ajánlatos és nem is fog sikerülni az átültetés. 2. Bármilyen szőlőt ültethet homoktalajon. Élősövénynek a maclura gleditschia ajánlható. 3. Ősszel szedett ojtógalyakkal május végéig. 4. Gyökereset.

Kérdés. 1916. évben 2000 koronát betettem a postatakarékba, követelhetem-e valorizálva? (S. I.) **Felelet.** Egyelőre nincsen olyan törvényes intézkedés, amely szerint a takarékbetétek valorizálva lennének követelhetők.

Kérdés. Mennyi hamut és mészport lehet alkalmazni egy magyar holdon, baltacimhez? (N. N., A.) — **Felelet.** 1 m. hold baltacim-földre 5–6 métermáza fahamu és 10–20 métermáza mészspredék, vagy helyett 100 mm. cukorgyári mésziszap igen jó hatással lesz.

Kérdés. 1. Lucernásomat kiölte az aranka és a földje most jól van törve. Bevethetem-e újra lucernával ugyanazt a helyet? — 2. A Néplap megjelenik-e? (K. A.) — **Felelet.** 1. Az aranka földbe a föltörés után legalább egy évig nem szabad lóherét vagy lucernát vetni. 2. Nem.

Humózus barna homoktalajból kimosott tengerigyökér. Szármagasság 283 cm., gyökérhosszúság 272 cm. (Preparálta: Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Július 15-ig meghosszabbították a gabonavámok le- lűggesztését.

A kormány június 15-ig bezáróan meghosszabbította annak a rendeletnek hatályát, amely szerint április 30-ig bezáróan a búza, tönköly, rozs és kétszeres vámentesen, búzaliszt, búzadara, rozsliszt és kétszeres liszt pedig 100 kilogrammonként 3.25 aranykoronával vámkezelendő.

Álljunk résen a burgonyarák és kolorádó-bogár ellen!

Amint évtizedekkel ezelőtt jelentkezett a filoxera, ugyan-
úgy egyre jobban előrenyomul most országunk felé a burgonyá-
nak két pusztító ellensége: a burgonyarák és a kolorádó-bogár.
A Felvidéken, közvetlen szomszédságunkban, már pusztít is a bur-
gonyarák. Igen nagy veszedelem ennek a burgonyakórságnak,
hogy szinte lehetetlen ellene védekezni, mert egy darab burgonya-
föld, amelyben fölütötte fejét a rák, szakértők szerint képes húsz
kilométer körzetben megfertőzni a burgonyát. A veszedelem elleni
védekezés ügyében Schandl Károly dr. földművelésügyi állam-
titkár a következő nyilatkozatot tette:

— A veszedelem nagyságát jelenti az, hogy a burgonya-
rák nemcsak a gumókat teszi tönkre, hanem *öt-hat évre megfer-
tőzi a talajt is, amelyben föllépett.* Maguk a spórák a talajban tovább
terjednek akkor is, ha nem burgonyát termelünk, így tehát a
szomszédos területekre is veszélyesek. Sajnos a burgonyarák ellen
gazdaságos védekezés még nem áll rendelkezésre. A veszedelem mére-
tét el lehet képzelni a következő adatokból: Európának alig
van már mezőgazdasági országa, ahol a burgonyarák ne pusztí-
tana. Németországban a háború alatt lépett föl ez a járvány,
1923-ban még csak négyszáz község volt fertőzve a német biro-
dalomban, a múlt évi kimutatás szerint pedig már *kilencszáznál több,
vagyis egy év alatt ötszáz községben tette lehetetlenné a burgonyater-
melést a rák.* Hollandiában, Lengyelországban és Csehországban
is föllépett a pusztító betegség és a legutóbbi kimutatás szerint
a cseheknek már *ötvennél több község talaját fertőzte meg,* ahol a
burgonyatermeléssel öt-hat évre föl kellett hagyni. Növeli a bur-
gonyatermelés katasztrófális veszedelemét az is, hogy a burgonya-
rákkal egyidőben Franciaország felől a kolorádó-bogár fejtegeti
kiirtással Európa burgonyatermelését. Míg a rák a gumót teszi
tönkre, a kolorádó-bogár a burgonya lombzatát pusztítja el.
Sztintén a háború alatt került ez a veszedelem rovar európai
földre, amikor az amerikai katonák 1917-ben behurcolták. Azóta
Franciaország területének háromnegyed részén terjedt el a kolorádó-
bogár és a megfigyelések szerint évente 180—200 kilométer halad
előre Kelet felé. Úgy, hogy ma már Németországban szintén nagy
arányokban lépett föl. A burgonyatermelés megmentése érdek-
ben a magyar kormány élénk figyelemmel kíséri a két veszedelem
közeledtét és megteszi a szükséges övintézkedéseket, hogy a magyar
burgonyatermelés megmentése sikerüljön. Burgonyater-
melésünket, miután a vetőmag országosan elkorcsosodott, pár
év óta iparkodunk hazai és külföldi vetőmagkiválasztással föl-
újítani. Törékvéseink eredményei már mutatkoznak is, mert
a természetlagot sikerült növelnünk. Miután úgy a kolorádóval,
mint különösen a burgonyarákkal szemben legcélszerűbb véde-
kezés a fertőzött vidékekkel szemben való elzárkózás, kétségtelen,
hogy a legnagyobb elővigyázatossággal kell kezelnünk a kül-
földről való vetőburgonyabehozatalt. A földművelésügyi minisz-
tériumnak a burgonyarák és a kolorádó elleni védekezés
hatásos keresztülvitele érdekében törvényes fölhatalmazásra lesz

szüksége. Az erre vonatkozó javaslatot rövidesen a törvény-
hozás elé kell vinni. Szükség van azonban arra is, hogy a termelő-
közönség átértse a veszedelem jelentőségét és a legnagyobb elő-
vigyázattal éljen a külföldi vetőburgonya fölhasználása körül. Gond-
oskodni kell róla, hogy mindkét bajnak az okozóját szemes kör-
ben megismerje a gazdatársadalom. Ha netán a szomszédból
mégis becsempészné magát a baj, úgy szükséges, hogy azt az
illető községben azonnal fölsimerjék és a fertőzött területet elszige-
teljék. A hatóságnak és a társadalomnak a védekezésben teljes
együttértséssel össze kell fogni és akkor nem kétlem, hogy amíg
Európa többi országának termését pusztítja a kór — Magyar-
ország termelése mentes marad tőle. Nem kívántam megriasz-
tani a termelőközönséget, de mégis jobb előre tudni a veszede-
lemről, hogy sikeresen szállhassunk vele szembe.

A Falu-Szövetség századi gazdasági és kultur- kiállítását Budapesten tartja.

Preszly Elemér főispán elnöklete alatt az elmúlt héten a
vármegyei ház dísztermében negyvenhét országos közintézmény,
szövetség, egyesület képviselőinek részvételével alakult meg az
augusztus közepétől szeptember közepéig Budapesten ren-
dezendő századi egészségügyi, kulturális és gazdasági kiállítás sz-
ervezőbizottsága. A földművelésügyi minisztérium képviselőiben
Tóth Jenő államtitkár, Leidenfrost Aurél és Kuttner Kálmán
miniszteri tanácsosok, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium
részéről Nevelős Gyula dr. osztálytanácsos jelentek meg.

A pénzügyminiszter kiadta az egyenesadókra vonat- kozó összeállításokat.

A pénzügyminiszter kiadta az egyenesadókra vonatkozó törvényes
rendeletek hivatalos összeállításait, amelyek a földadóra, házadóra, keresi-
eti adóra, társulati adóra, jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó összes
érvényben lévő szabályokat adják közre oly módon, hogy ezentúl csak az a
rendelet érvényes, amit ezekbe az összeállításokba felvettek. Az alap-
az, hogy az eddig első fokon a pénzügyigazgatóság által kivetett adókat
ezentúl a m. kir. adóhivatal veti ki. Az elsőfokon megállapított adók ellen
beadott fellebbezéseket az általános kereseti adóra, a jövedelem- és vagyon-
adóra vonatkozóan az adófelszámolási bizottság, a többi adónemre vonat-
kozóan pedig a pénzügyigazgatóság fogja másodfokon elbírálni. A fellebbe-
zések határidejét valamennyi adónemnél és minden esetben egyformán
tizenöt napban állapították meg. A hivatalos összeállításokból a következő
fontosabb részleteket közöljük: A kincstári házhazsontrészesedésre vonat-
kozó rendelkezések változatlanul voltak a hivatalos összeállításba átveve-
dők. Minthogy azonban a kincstári házhazsontrészesedés jelenlegi alakjában
a lakókra túl súlyos terhet jelent, a kincstári házhazsontrészesedés ezévi ki-
vetésével kapcsolatban a pénzügyminisztérium a lehető könnyítéseket iránt
annakidején intézkedett fog. Arra való tekintettel, hogy újabb időben sok
háztulajdonos túlmagas lakbéréket követel, a lakók érdekében az eddigi
rendelkezéseket azzal egészítették ki, hogy a háztulajdonos abban az esetben,
ha a lakbér aránykorona értékben is huszonöt százalékkal túlhaladja az
1917. évi novemberi végösszeget, a kincstári házhazsontrészesedés megértését
a bérlőtől nem igényelheti. Az arányos adóztatás érdekében a hivatalos
összeállítás az általános kereseti adó kivetési kulcsát általában öt százaléknál
állapítja meg. Az arányos és igazságos adóztatás biztosítása érdekében az adó-
hivatal ezentúl meghallgatja az érdekképviseleti szerveket a különböző
foglalkozási ágak jövedelemadóztatásáról és az egyes kereseti viszonyairól.
A jövedelem- és vagyonadó ezentúl szintén a m. kir. adóhivatalok fogják
kivetni. A külföldi tőke elhelyezésének megkönnyítése céljából a külföldön lakó
külföldi állampolgároknak a beföldiingatlanokra zálogjogiilag bekebelezett
követeléseinek és az ezekből származó jövedelmeknek adókötelezettségét
megszüntették. Az olyan fellebbezések, amelyek a törvényben előírt feltételeknek
nem felelnek meg, érdemleges tárgyalás alá nem vétetnek ezentúl. A községi
jövedelemadó maximumát az adóalap három százalékában és a kivetett
jövedelemadó húsz százalékában állapították meg.

A váltásigbúza május havi ára.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyon-
váltása fejében fizetendő búza árat a törvényben adott föl-
hatalmazás alapján a földművelésügyi miniszterrel egyetértően
május hónapra métermázsánként 510.000 koronában állapí-
totta meg.

A takarékos gazda géptőzeeggel csépel

Kedvező fizetési feltételek mellett legjobb minőségű géptőzeget szállít

Magyar Általános Tőzegipar R.-T., Budapest,

V., Mérleg-utca 4. — Telefon: 137—03.

Telepek: Sávoly, Fenékpusztá és Nádasdladány.

A Falu-Szövetség szervezkedése.

Népes gazdaértekezletet tartott *Alberti, Irsa* és *Ceglédbercel* gazdaközönsege az elmúlt vasárnap folyamán a Faluszövetség irányítása mellett, amelynek célja egyrészt az egységes gazdatábor megteremtése, másrészt pedig a falu népe gazdasági érdekeit érintő kérdések megvitatása volt. A Faluszövetséget *Balogh Gyula* szöv. igazgató, *Szekerés László* dr. főtktár, továbbá leleszi *Kovács Ferenc* monori és *Borobás Andor* nyár-egyházi fiókszövetségi titkárok képviselték. A szövetség kiküldöttjeit mindhárom községben a legnagyobb lelkesedéssel hallgatta meg a gazdaközönség, mert a mezőgazdasági hitelről, állattenyésztésről, a fölbtermelésről, a vetőmagakcióról, munkásokvetésről, a munkahaszonbérékről szóló összefoglaló előadások a legnagyobb megértésre találtak és mind a három községben az előadások után egyértelműleg elhatározta a lakosság a Faluszövetség központjához való csatlakozását s rögtön megalakította a helybeli fiókokat is.

A tájfajta lótenyésztés térhódítása.

Az a mozgalom, amelyet a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara az Alföld lótenyésztésének fejlesztésére irányuló tájfajta lótenyésztő egyesületek szervezése céljából indított meg, a gazdaközönség körében élénk visszhangra talált s napról-napra szélesebb hullámokat ver. Kecskemét és Cegléd után, ahol a tájfajta lótenyésztő egyesületek már megkezdték működésüket, újabban *Hódmezővásárhely, Szentes* és *Csongrád* városok gazdaközönsege jelentette be a Kamaránál abbeli szándékát, hogy szintén ilyen egyesületet óhajtanak létesíteni.

A nagykörsői gazdák ingyen vetőmagot kaptak egy német cégtől.

A nagykörsői zöldségtermelők körében élénk föltnést keltett egy németországi magkereskedő cég ajánlata, amely szerint a cég a termelők részére ingyen egy vagon *bokorbab vetőmagot* a vasutállomásonál veszi át, a hagymára vonatkozóan a föltétele pedig az, hogy a körösi piaci árnál ötven százalékkal drágábban fogja átvenni. A cég az egészséges, száraz, megtisztított babetermést a vasutállomásonál veszi át, a hagymára vonatkozóan a föltétele pedig az, hogy a hagymát összel ki kell szedni és kiválogatni és a jövő tavasszal magtermésre kiültetni és a magot azután megtisztítva, a jövő őszen veszi át. A termelők körében igen nagy az érdeklődés eziránt az ingyen mag iránt, úgy hogy a körösi gazdasági egyesület, amely a magvak szétosztását vállalta, nem is tudja az igényléseket teljes egészében kielégíteni. Ez az ajánlat megerősíti azt, hogy a magyar földben termesztett magvak *vetőmag szempontjából* milyen értékesek.

Bakonyszentlászló községben megalakították a tejtermelés ellenőrzésére és a próbalejésekre szolgáló szervezetet.

A veszprémvármegyei gazdasági felügyelőség a vármegye tejtermelésének fokozása érdekében április hó 29-én *Bakonyszentlászló* községben gazdaggyűlést rendezett. A gyűlésen *Mesterovich Iván* gazdasági főfelügyelő részletesen foglalkozott a szarvasmarhanyelés fontosságával, majd ismertette a tejtermelés fokozásának módjait. Végül rátért a tej értékesítésének kérdésére is és megállapította, hogy ez is csak *szövetkezeti úton* valósítható meg. Ha ma eljön a tejkereskedő egy községbe, azt az árat adja, melyet ő akar, mert a gazdák nincsenek megszervezve. De ha tejszövetkezettel áll szemben és tudja, hogy onnan 4–500 liter tejet kaphat naponta, amelyet a szövetkezet más úton is értékesíthet, akkor már a *szövetkezet és nem a tejkereskedő fogja a tej árát megállapítani*. Így érhető el a tej jobb értékesítése is a kisgazdatársadalom részéről. Ezután *Halmi Nándor*, a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség vezetője intezett néhány buzdító szót a gazdához. *Mihályi Sándor* gazdasági felügyelő, *Sziberth Gusztáv* gazdasági felügyelő felszólalásai után *Gubicza Ferenc* nemzetgyűlési képviselő üdvözölte a megjelenteket, majd annak szükségességét hangoztatta, hogy a földművelésügyi kormány kedvezményes áron bocsásson tenyésztőket a kisgazdák rendelkezésére. *Hangai Szabó Barna* a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara beható támogatását helyezte kilátásba, *Varga József* sikatori törpebirtokos azt óhajtotta, hogy a törpebirtokosok is kivehessék részüket ebben a szép munkában. Végül *Fodor Pál, Kovács Ferenc, Karvas Mihály, Triebel Tamás, Gyalay Zsigmond, Skobrák Miklós, Berger Ignác, Csillag József, Nagy Lajos* és *Halmi Sándor* bakonyszentlászlói kisgazdákat megválasztották fejesi ellenőrző biztosoknak, akik azonnal le is tették az esküt. Eddig száz kisgazda jelentett be teheneit.

Pályázataink eredményét pünkösdkor hirdetjük ki.

Husvétii számunkban közöltük, hogy pályázatainkon oly nagy számban vettek részt olvasóink, hogy a pályamunkák lelkiismeretes átolvasása és elbírálása tetemes időt vesz igénybe. Most azután jelenthetjük türelmetlen olvasóinknak, hogy a bíráló-bizottság munkája serényen folyik és két hét múlva befejezést nyer. Pünkösdi számunkban tehát — ünnepi ajándékkul — kihirdetjük nagyszerű pályázatunk eredményét.

A „Vasárnap” szerkesztősége.

Papp-Váry Elemérné síremlékének leleplezése. A budapesti Köztemető-úti temetőben nyugszik a magyar Hiszekegy szerzője, *Papp-Váry Elemérné, Sziklay Szerén*. A sír fölé a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége művészi síremléket emelt. A síremléket kegyeletes ünnepség keretében vasárnap délelőtt leleplezték le. Az ünnepségen megjelent *Horthy Miklós* kormányzó és neje, *József kir. herceg, Augustia kir. hercegné, József Ferenc kir. herceg*, Budapest székesfővárost *Sipőcz Jenő* dr. polgármester képviselte. A kormányzó megérkezésekor felzendült a Szózat, mely után *Ágoston Gézáné* lépett a szónoki emelvényre és határos szavakkal mondotta el kegyeletes beszédét. Szavai után felzendült a «Hiszekegy», melynek elhangzása után *Horthy Miklós* lépett a sír elé, méltatva a Hiszekegy jelentőségét és hatását a magyar lelkekre s megadta a jelt a síremlék leleplezésére. A lepel lehullása után *Sipőcz Jenő* polgármester a főváros nevében átvette az emlékművet. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nevében *Tormay Cecil* beszélt, majd az egyetemi ifjúság szónoka tette le fogadalmas beszéd kíséretében a koszorút. A kegyeletes ünnepséget a Himnusz fejezte be. Az ünnepség után másfél óráig tartott, amíg a vidéki küldöttségek a síremlék előtt elvonultak s virágokat elhelyeztek.

Ezer magyar gyermek megy Olaszországba nyaralni. A «Gyermekért» gyermekegészségügyi társaságnak hónapokon át folytatott tárgyalások után sikerült biztosítania ezer magyar gyermeknek Olaszországban való nyaraltatását. A gyermekeket nyár és az ősz folyamán turnusokban szállítják Olaszországba, ahol a nagyobb olasz városok, így többek között Róma, Nápoly, Pádua, Génua, Milánó és Turin módosabb polgárainál helyezik el.

Papp-Váry Elemérné síremléke a budapesti Kerepesi-úti temetőben.

Környei Béla,

a napokban elhunyt világhíri ének-
művész.

bibornokok sorában Csernoch János bíbornok-hercegrímás is ott volt. Hétfőn felkeresték a magyar zarándokok a falakon kívüli szent Pál bazilikát. Kedden járultak XI. Pius pápa színe elé. Csernoch hercegrímás mondott hódoló beszédet a pápához s kifejezte a magyar katolikusok ragaszkodását Krisztus egyházához, majd a pápa áldását kérte a magyar nemzetre, hogy vigaszt és reményt merítsen a jobb jövőre. A pápa válaszában elismeréssel emlékezett meg a magyar nemzetről, amelynek történelmi múltját jól ismeri és áldását adta a magyarokra.

Kommunisták borzalmas vasúti szerencsétlenséget idéztek elő. A külföldön borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Az eydtkuhen—berlini D-vonat hajnali egy óraker lnygel területen, Swaroschin és Proussisch—Stargard között kisklított és a mozdony és több vagon a meredek lejtőn a mélységbe zuhant. Reggel 8 óráig 25 halottat és 20 súlyos sebesültet szedtek ki a romok közül. A szerencsétlenséget minden valószínűség szerint bűnös merénylet idézte elő, mint-hogy a sínrogzító csavarszegeket a csavaragyból eltávolították. A vizsgálat megállapította, hogy a vasútkísérő személyzetet semmiféle felelősség sem terheli. A halálosan mozdonyvezetője nagy lélekjelenléttel elejtette, hogy a szerencsétlenség nem öltött nagyobb arányokat, mert a katasztrófa percében a kazántüzet kioltotta s így a kazánrobbanást megakadályozta. A katasztrófa bűnös merénylet műve volt és kommunista üzemekre vezethető vissza. Négy csavart távolítottak el a sínékből. Három csavart megtaláltak a vasúti töltés mellett. A töltéstől 50 méternyire a fűbe rejtve egy emelőrudra bukkantak.

Halálozás. Április hó 14-én helyezték megható részvét mellett örök nyugalomra özvegy Szentpéteri Józsefné kovácsvágási közszeretben álló kisbirtokosnak immár második fiát, Szentpéteri Istvánt. A sorssújtotta édesanya ezelőtt két évvel vesztette el tizennyolcvés József fiát s még be sem hegdedt a fájó sebek, a kérélyhetetlen végezt újabb csapást mért reá: elvette tőle a család utolsó férfitagját életének tizennyolcadik tavaszán. A kétségbeesett anya iránt általános részvéttel fordul a község és a környék minden lakója. A szépmérenyű ifjú koporsója körül ott könnyezett a falu apraja-nagyja s a megrendítő katasztrófa mindenkit szíve mélyéig meghatott. Mindkét fiatalembert a tüdővész ragadta el édesanyjuk Szerető karjából.

A tábla is felmentette a csongrádi bombamerénylet vádlottait. A budapesti ítélőtábla az elmúlt héten tárgyalta a csongrádi bombamerénylet ügyét. A vádlottakat a szolnoki törvényszék tudvalevően felmentette, ami ellen az ügyész felebbezést jelentett be. A tábla az eljárás lefolytatása után a vádlottak felmentését helybenhagyta. Rövid indoka az a felmentő ítéletnek, hogy a kiegészítés során kihallgatott tanuk is bizonyították azt az első bírói ítéletben megállapított tényállást, hogy a vádlottak beismerő vallomásukat kényszer fenyegetés hatása alatt tették. Bár az ügyész megnyugodott az ítéletben, az ügy a sértettek semmisségi panaszra folytán mégis a Kuria elé kerül.

Az Országos Jegyzőegyesület közgyűlése. Az Országos Jegyzőegyesület Pestvármegye székházában a múlt héten közgyűlést tartott. Terstyánszky államtitkár bejelentette, hogy a belügyminiszter elrendelte, hogy a községek kötelesek a megválasztott jegyzőknek ugyanazokat az illetményeket megadni, amelyeket az állami jegyzők előleg címén kapnak. Konez János dr. csepeli főjegyző elnöki megnyitói beszéde után Dobos Gábor szólt fel az elnöki jelentéshez. Majd Vámos Ferenc, az Országos Jegyzőegyesület főjegyzője, terjesztette elő a határozati javaslatot, amelyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tett magáévá. A határozati javaslathoz hozzá szóltak Jellenszky Kálmán, Bodnár Zoltán és még többen. A határozati javaslat elsősorban megállapítja, hogy a jegyzői kar közgyűlése a falu népének gazdasági megerősítését, a községek rendezését és az erőteljes községi igazgatást kívánja. Ennek érdekében pontonként sorolja fel a határozati javaslatban a kívánásokat, amelyek a veszély elhárítása érdekében szükségesek. Így kívánja a közgyűlés az állam és egyéb mezőgazdasági feleslegeink értékesítése érdekében a hiteluzsora megszüntetését, az új közúti törvény megalkotását és a leromlott közlekedési utak rendbehozását, a községi önkormányzat életre-hívását. Kívánja a közgyűlés, hogy az országos betegápolás, a gyermekvédelem és a népoktatás költségeinek a községekre szándékolt áthárítása visszavonassék, a leromlott községi intézményeket helyre-állítsák és ennek céljából hosszabb lejáratú, normális feltételi kölcsönök felvételét, a községi pótladó, kötöttség feloldását, a mérhetetlen időt és munkaerőt rabló, túlhajtott papirus igazgatás átalakítását kívánja. Erőteljes községi igazgatást követel a közgyűlés, amelynek érdekében a községi jegyző az elsőfokú hatóság jogkörével felruházott község élére állítandó. Ezért a jegyzői tanfolyamok főiskolai nivóra emelendők. Felkéri a belügyminisztert a közgyűlés, hogy a jegyzők jogi helyzetének rendezésével kapcsolatban a jegyzők megfelelő fizetési osztályba soroztassanak. A segédjegyzői állások átszerveztessenek és a jegyzői szabályzatok törvényhozással megalkottassanak. A közgyűlésen nagy tömegben megjelent jegyzői kar öríási lelkesedéssel fogadta a határozati javaslatot, majd többek hozzájárulása után a közgyűlést véget ért.

A részeg emberben egy körözött bűnöst fogtak. Egyik éjszaka a rendőrök a Hernád-utcában egy eszméletlen állapotban lévő embert találtak, akiről megállapították, hogy alkoholmérgezésben szenved, magyarán: részeg. Bevittek a VII. kerületi kapitányságra, ahol kijózanodása után megállapították róla, hogy Rehák István 40 éves lakatos, aki különböző bűncselekmények miatt már kilencszer volt büntetve és most is körözik. A részeg ember csak akkor józanodott ki igazán, amikor letartóztatták. Tanulság: akinek vaj van a fején, az módjával igya a bort...

Senkisék tudja, hogy mit rejt a jövő! Mindnyájan óhajtjuk a szerencsét és amit mi olyan távol látunk, gyakran nagyon közel van! Csak utána kell nyúlni. Egy csapásra lerázhatjuk magunkról a terheket, gondokat és az élet hirtelen vidámá válik, még is kevesen ragadják meg a kellő pillanatban. A m. kir. osztálysors-játékkal is így van. Hiányzik a bátorság, pedig a közmondás is azt mondja: csak a bátraké a szerencse! A XIV. osztálysorsjátékban 28.000 nyeresémet kerül kisorsolásra. A legnagyobb nyeresémet szerencsés esetben kerek 3 milliárd korona: jutalom 2 milliárd, főnyeresémet 1 milliárd. Huzás már május 13-án.

Kép a számbéki egészségügyi kiállításról.

A legjobbban ápolat gyermekek csoportja. A gyermekek szüleit elismerő oklevéllel tüntették ki.

OLVASÓINKHOZ!

Május hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szíven viseli a kispapát, földműves- és kispapostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a „Vasárnap”-ra.

A „Vasárnap” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanýára is megérkezik.

A „Vasárnap” a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány, s mindazoknak, akik hetilapunkra egy évre előfizetnek, ingyen küldünk egy díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1925. évre szóló naptárt.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése május hó 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Ötven éves a Zeneművészeti Főiskola. Az országos magyar királyi Zeneművészeti Főiskola most ünnepli fennállásának ötvenedik évfordulóját. A jubileumi ünnepségek a mult szombaton kezdődtek meg a Zeneművészeti Főiskola nagy hangversenytermében tartott díszüléssel, amelyen Horthy Miklós kormányzó és József királyi herceg is megjelent. A díszülést Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter nyitotta meg, majd Apponyi Albert gróf magasszárnyalású ünnepi beszédben mutatott rá a Főiskola nagy nemzeti jelentőségére. Az ülést Hubay Jenő főigazgató rekesztette be, majd a kultuszminiszter megnyitotta a Főiskola épületében elhelyezett Liszt Ferenc-szobát, amelyben a világhírű magyar zongoraművész és zeneszerző ereklyéit gyűjtötték össze. Este nagyarányú hangverseny volt a Zeneakadémián.

Az „Uj Barázda” karcagi ünnepe. Testvérilapunk, az „Uj Barázda”, mint ismeretes, nagyszerű sorsjátékot rendezett olvasói és előfizetői számára. A sorsjáték főnyereménye egy tizezhsoros Schlick-Nicholson-féle vetőgép volt. A főnyereményt özvegy Kiss Jánosné karcagi lakos nyerte meg. Az elmúlt vasárnap zajlott le a főnyeremény ünnepélyes átadása Karcagon. Erre az alkalomra leutazott Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár és Perlaky György, nemzetgyűlési képviselő, lapunk felelős szerkesztője, akiket Csontos Imre nemzetgyűlési képviselő és Vargha Mátyás polgármester fogadtak. Az átadási ünnepség a városában folyt le, melyen Vargha Mátyás és Csontos Imre köszönték meg Schandl államtitkárnak a megjelenést, majd Schandl Károly mondott ünnepi beszédet, melyben összetartásra buzdított, kijelentette, hogy a válságon már túl vagyunk és jobb jövő hajnala virrad reánk. Perlaky György, lapunk felelős szerkesztője, a sajtó feladataira mutatott rá és hangsúlyozta, hogy csak az oktató, nevelő és nemzeti érzésű sajtó érdemli meg a védelmet. Egyben átadta az „Uj Barázda” jutalmát a szerencsés nyertesnek. Az ünnepség végeztével özvegy Kiss Jánosné látta vendégül az államtitkárt és kíséretét, majd a földművesiskolát tekintették meg, ahol Schandl Károly államtitkár legteljesebb elismerését fejezte ki Szentannay Sámuel igazgatónak az iskola eredményes vezetése fölött. Végül Csontos Imre vendégelte meg Schandl Károly államtitkárt és kíséretét.

Furfangos szélhámosnő. Nagy Imre virágboltjában egy fiatal, előkelő megjelenésű, 20–22 éves nő, aki ellen már több kereskedő följelentést tett szélhámoságai miatt, 440 ezer koronáért virágot vásárolt. Kérte, hogy a virágot küldjék a Pajor-szanatóriumba és a küldőnc 560 ezer koronát is vígyen magával, mert ott egymillió koronás bankjeggyel fog fizetni. Bérkocsin mentek a sanatóriumba, ahol a leány a küldőncötl átvette a virágot és a pénzt azzal, hogy mindjárt hozza a milliót. A küldőnc másfélóra várakozás után tudta, meg, hogy becsapták, de ekkor a sanatóriumban már sehol sem találták a szélhámosnőt. Eltávozott a másik kijárón.

Elismerés az Ecclesia Harangműveknél. Hivem nevében örömteli hálával adózom a Harangműveknél. Sok bizalmatlansági hang hallatszott hónapok óta híveim közt, miután a Harangműveket nem ismerték. Most mindenki megállapítja: nem kell annak reklám! A mi H-moll harangjaink is az egész járásban hirdetik a Harangművek sikerét. . . A nyáron Ozmánbük filiális templomnak is rendelék nagyharangot a Harangműveknél. Tisztelettel: Zalahárhágy, 1925. április 28. Németh Ödön s. k. plébános.

Műkedvelő előadás Kiskőrösön.

A kiskőrösi ifjúsági egyesület műkedvelői pompás sikerrel adták elő a «Piros bugyelláris»-t. Az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A darab betanítását és rendezését Csengeri János tanító és Badinyi Emma tanítónő végezték. (Képpünket X-al jelezve.)

(Beküldte az egyesület vezetősége Kiskőrösről.)

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

Henrik, Ottó, Sándor, Ádám, Nándor, József, Antal, Mátyás, Albert, László.

A férfi nevek kezdőbetűi egy határszéli szinmagyar község nevét adják
(Beküldte: Szarvas Mihály Jánoshatmáról.)

2. Tréfás talány.

Egy négysarkos szobában minden sarokban ül egy-egy macska. Minden macska előtt három-három macska ül.
Hány macska van a szobában?

(Beküldte: Csizmadia János Nakról.)

3. Verses rejtvény.

Első tagom férfi név,
Betűi megférnek hárman,
Hogyha megfordítod őket,
Megtalálod a mocsárban.

Másik tagom két betű,
Örök időt is jelenti,
Amely megvan szüntelen,
Multját még nem látta senki.

Két tag együtt a meleg
Délvidéknek nemes fája,
Nálunk is akad, de itt
Nincs gyümölcse, nincs virágja.

Mi vagyok?

(Beküldte: Bene Lajos Matyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 22-ik számunkban közöljük.

A 16-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Kísértetek.
2. Verses talány: Nyolcvankétesen korábban halt meg.

Megfejtették: Szabó Sz. János, Szarvas Mihály, Fink György, Cz. Polonkai István, ifj. Hajdu József, Lipták Ferenc, Rencsisovszky István, Viziák András, Szűcs János, Sápó Dezső.

Jutalomkönyvet nyertek: Szabó Sz. János (Szankmoricgát), Rencsisovszky István (Debréte), Szűcs János (Pereked), Sápó Dezső (Kunhegyes), ifj. Hajdu József (Orosháza).

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György.
Főmunkatárs: Bnday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

A FÉLBEMARADT KERINGŐ

REGÉNY

IRTA UNDI IMRE

(9. közlemény.)

A grófnő tizszer is elolvasta a hirdetést:

— Lehetséges volna, hogy ugyanarról a Worthington Györgyről lenne szó?

A lord is meglepetve értesült a hírről, de ő sem tudott többet. Majd szobakerült a fiú elkergetésének esete is. Földézték a régi és kellemetlen élményt. Willi zavarodottan hallgatta a beszédet és alig várta, hogy egyébre terelődjék a szó.

György játszotta tovább a kettős szerepét. Képein igazi nevét szerepeltette, de az életben továbbra is Percy György maradt.

Hogy miért tett így, majd meglátjuk később.

A grófnő hosszas kutatás után fölfedezte az ő nizzai ismerősük, Percy György lakása címét és egyik napon nagy, aranykeretes meghívót kapott György. Leslie William Leistersquare gróf és neje meghívják első teaestélyükre. György eleinte habozott, de végül is úgy határozott, hogy elmege az estélyre.

A fényes estélyen London előkelő köreinek színe-java volt jelen. Már javában folyt a fényes estély, midőn György belépett a csillogó terembe. A grófnő föltűnt szívélyességgel fogadta nyári ismerősét. Férje, amikor bemutatta neki, egy pillanatig meghökkent, mert ismeretlen vendége nagyon hasonlított elhunyt nővéréhez. Persze azonnal elterelte különös gondolatait és melegen fogott kezét «Percy» Györgyvel.

György elvegyült a társaságban, hol érdeklődéssel fogadták őt. Csakhamar híre ment a vendégek között, hogy egy külön, dúsgazdag férfi van közöttük, sőt többen, mint egy titokzatos hercegről beszéltek róla.

Egyszer csak Edithel találta szemben György magát.

— Csakhogy megtalálom — szolt Edith. — Jöjjön, most bemutatom egy hölgynek, akinek sokat beszéltem magáról.

És megindultak a terem másik vége felé, ahol egy fiatal, feketehűs leány ült Williammal beszélgetve. Hozzájuk léptek:

— Kedves Márta, itt van Percy György úr, akiről már beszéltem neked.

A leány fölemelte kezét, hogy üdvözlésre nyujtsa, mikor hirtelen lehullott a keze és ő maga alétlan dült vissza a szék háttára.

— Mi az? Rosszul vagy? — kérdezte ijedt arccal Edith. — Willi, hozz valami frissítőt Mártának!

— Köszönöm — rebegte a leány — kicsit megszédültem, de már nincs semmi bajom.

Szerencse, hogy Györgyre nem figyelt senki, mert akkor sok minden másképp sikerült volna.

— Igazán megijesztettél, Márta — szolt Edith. De most egy pillanatra távoznom kell, addig itthagynom mulattatásodra Percy urat...

Mikor egyedül maradtak, megszólalt György.

— Márta, hallgasson meg. Ne értsé félre, hogy itt így szerepelek. Igen, én Worthington György vagyok... — és ekkor elmondta, hogy miként örökölt olyan nagy vagyont és mit csinált azóta, mióta nem látta Mártát.

Márta megkönnyebbülten lélegzett föl:

— És ön az, akinek nevével tele vannak az ujságok?
— Igen, Márta, én vagyok. De még nincs itt az ideje, hogy fölfedjem magam nagybátyám előtt. Hiszem, hogy ez is eljön nemsokára...

Ezután György mélyen meghajította magát:

— Táncoljunk egy kicsit, ha akarja...

Márta elpirult és mosolyogva igent intett:

— Tudja, mi jutott eszembe?

— Az utolsó este, mikor együtt táncoltunk a hampstead-i kastélyban. De beszéljen magáról is — unszolta György Mártát — hogy van, mit csinált, mióta nem láttam?

— Bizony nem sok jót mondhatok. Nagyanyám is meghalt és én titokban francia leckéket adok, hogy szerény kis költőpénzemet megtetézsem. No, de nem akarok panaszkodni. A munka sohasem szegény.

— Most ezért a szóért szeretném a kezét megcsókolni, édes kis Márta...

A fiú kacagó, boldog mosollyal nézett a leány szemébe és amint keringöztek a suhanó párok között, úgy érezték, hogy senki más sincs többé a világon, csak ők ketten...

X.

A bizonyíték.

Pedig nem is voltak oly magukra, mint azt hinni remélték. Egyik pálcacsoportozat tövében ült a grófnő, akinek föltűnt, hogy Percy Mártával és nem Edithel táncol. A grófnő egy neves műkritikussal beszélgetett.

— Nini, Worthington György! — kiáltott föl a műkritikus. Nem is említette, grófnő, hogy vendégei között van ő is!?

— Hogy mondta, kire mondta? — kérdezte izgatottan a grófnő.

— Arra a magas fiatalemberre, aki Hopkins Mártával táncol.

— De hiszen az... — erre hirtelen elnyelte a szót a grófnő. Szébe jutott, hogy még botrány lehet e furcsa helyzetből.

A grófnő rögtön fölkelt és sietett a szomszéd terembe, hogy férjét értesítse a meglepő fordulatról.

A lord összevonta szemöldökét:

— Most mit tegyünk? Csak botrány ne legyen. De végére kell járnunk annak, hogy ki ez az úr... Hivassátok ide azonnal Williamot!

És ekkor másodszor történt meg, hogy Mártától tánc közben elhívták táncosát, akárcsak tíz év előtt...

— Bocsásson meg, kedves Márta — lépett a táncolóhoz William — de Percy urat édesapám kéreti egy pillanatra. Addig majd — szolt egy arrajáró barátjához fordulva — Welley gróf mulattatja...

György szó nélkül követte Williamot. Amint a gróf szobájának ajtajához közeledtek, szíve egyre hevesebben dobogott. Mi lesz most? Ujabb szegény következik, vagy pedig fényes elégtételt fog kapni?

Beléptek.

A lord merev arccal fordult feléje:

— Kérem uram, hivatam önt, mert véletlen folytán értesültem, hogy ön álnév alatt férkőzött házunk bizalmába. Feleljen: kicsoda ön és hogy hívják!

— A nevem Worthington György! — mondotta György ajkait összeszorítva. — Felelek uram, minden kérdésére, de előbb Williamot lennék bátor fölszólítani, hogy levelezés szíves beszámolni arról a karácsonyestéről, mikor édesanyja gyűrűjét ellopta és becsempészte az én bőröndömbe!

William halottfehér lett:

— Micsoda alávaló hazugság ez! — csattant föl. Mit tartozik ez ide?

A gróf és a grófnő értelmetlenül néztek a két fiatal-emberre.

— Ez annyiban tartozik a dologhoz, hogy akkor a te hitványságod miatt űztek ki nevelő szüleim az éjszakába. Férfiúi szavamra mondom, bátyám, így volt és kérem, hallgasson meg, de ne úgy, mint annak idején.

William riadt tekintettel nézett körül. Már nehezen tudott választani az alázatos és goromba hang között.

De most a grófnő hangja csattant föl:

— Micsoda ripók szélhámos ez!

— Igen, apám, szélhámos, ne hallgasd meg — kapott a szón William.

A grófnőn azonban az igazságérzet kerekedett fölül.

A kezével hallgatást parancsolt és Györgyhöz fordult:

— Beszéljen, de bizonyítson is!

Ezután György elmondta az elmúlt tíz esztendő történetét. Elmondta, hogy miként surrant be Brown apó boltjába a lopott ékszerrel William, megmutatta William hamis névaláírását és a Brown apónak adott elismervényét.

William megsemmisülten roskadt le egy székre. Már nem tagadhatta alávaló tettét.

A lord szemei könnybelábadtak és megfogta György kezét:

— Fiam, még csak bocsánatodat sem kérhetem, hiszen nem tudom meggondolatlan cselekedetemet jóvá tenni...

— Bátyám — mondotta szelíden György — én elértem célomat, emelt fölve, tisztá becseületem tudatában nézhetek a szemei közé. Csak azt kérem, ne sujtsa haragjával Williamot: hiszen, alapos lecke volt ez a szegény számára... És most engedjék meg, hogy folytassam a táncot.

Meghajolt és kiment.

A teremben csakhamar megtalálta Mártát.

— Édes Márta — mondotta boldogan — nagybátyámkkal elintéztém végre az ügyemet. Hamarább, mint hittem volna. Ismét Worthington György áll maga előtt. De most — folytatta elhalkult hangon — még egy fontosabb ügyem van hátra. Akar-e a feleségem lenni Márta?

Márta lángvörös lett:

— Igen... De ugye most már végig-táncoljuk a keringőt?

TRÉFÁK

Elemi iskolában.

A tanító fölszólított egy negyedosztályos fiút, hogy mondjon egy csúszómászó állatot.

A fiú helyesen azt feleli, hogy csúszómászó állat a kígyó.

— Most mondj fiam egy nem csúszómászó állatot.

Erre azt válaszolja a nebuló:

— Nem csúszómászó állat — a döglött kígyó.

(Beküldte: Kovács Gyula, Tösköberéndről.)

A peches levélhordó.

Be akar menni egy ember a sorozó-bizottság elnökéhez. Ráírvall az ajtóban álló őrmester:

— Vetközzön le!

— De kérem, én...

— Csönd, vetközzön le!

Nem maradt más hátra, mint levetközött. Végre hosszabb várakozás után bekerül. Az orvos kéri a behívóját.

— Nincs én nekem behívóm kérem...

— Hát akkor mit keres itt?

— Levelet hoztam kérem a doktor úrnak a naccságától.

Elkészett.

Egy úr kijön a kávéházból, mikor egy szembejövő ember megszólítja:

— Szabad kérdezni uraságodat, hány óra van?

— Öt perccel elteltzett késni — feleli az úr — mert az imént adtam el az órát egy kollegámnak.

(Beküldte: Kelemen Vendel, Nokról.)

A legegyszerűbb mód.

Egy képviselőjelölt készült a programbeszédjére. De mivel nem volt járatos az ilyen ügyekben, megkérdezett egy öreg liberálist:

— Mondd, kedves bátyám, hogyan érhetem el, hogy hatást keltsek a beszédemmel?

— Mi sem egyszerűbb! — volt a válasz. — Mindenekelőtt meg kell tudnod, hogy a választók az egyes kérdésekben miként gondolkodnak és akkor neked csak azt kell mondanod, hogy nekik teljesen igazuk van!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1925 május hó 3-án.)

Gabonavásár. 76 kilós tiszavidéki búza 500—502.500, pestmegyei és dunántúli 457.00—500.000, 78 kilós tiszavidéki 512.500—515.000, pestmegyei és dunántúli 510—512.500, rozs 450—455.000, takarmányrépa 330—340.000, köles 250—260.000, zab 420—430.000, tengeri 245—247.500, korpa 230—235.000 korona métermázsánként.

Liszt- és őrléményiac. Dupla 0-ás 8200, 0-ás 8000, 2-es 7700, 6-os 6300, takarmányliszt 3000, korpa 2400, 1-es rozsliszt 6200—6300, 75%-os egységés rozsliszt 5500 korona kilogrammonként, zsákkal együtt.

Takarmány. Rétszéna, másodrendű ó 75.000—110.000, harmadrendű csomagolásra 30—70.000, muharszéna 140—170.000, lucernaszéna 190—200.000, takarmányrépa 60—70.000, alomszalma 36—60.000, zsupszalma 90—100.000 korona métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 300—340.000, bab, tarka 300—340.000, ballacinnag 850—950.000, borsó, Viktória 450—550.000, bükköny, tavaszi 260—270.000, csibehur 340—380.000, csillagfürt 260—280.000, kendermag 550—600.000, köles, fehér 340—360.000, köles, szürke 260—290.000, köles, piros 290—320.000, lencse, kisszemű 250—350.000, lencse, nagysemű 450—500.000, lóbab 320—350.000, lóheremag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 1.600.000—1.800.000, lóheremag, nyers, nagyarankás, t szítható 1.900.000—2.000.000, lóheremag, nagyarankamentes 2.400.000—2.600.000, lóheremag, fehér, ólomzárolt 3.700.000—3.900.000, lóheremag, vörös, ólomzárolt 3.000.000—3.400.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 1.600.000—1.800.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 1.900.000—2.000.000, lucernamag, nagyarankamentes 2.100.000—2.300.000, lucernamag, fehér ólomzárolt 2.800.000—3.000.000, lucernamag, vörös ólomzárolt 2.100.000—2.300.000. Mak 1.900.000—2.000.000. Muharmag 220—240.000. Nyúlzapuka 1.500.000—1.800.000. Takarmányrépa 1.500.000—1.700.000. Tatarka 310—330.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Őkér legjobb 12—15.000, kivételes 15.500—16.000, közepes 8—11.500, gyengébb 6—7.500, bika jobb 11—14.000, kivételes 14.500—15.000, közepes és gyengébb 8—10.500, bivaly 6—10.000, tehát jobb 11—14.000, kivételes 14.500—15.000, közepes és gyengébb 6—10.500, kicsontozni való marha 3500—6000, növendékmárha 5—12.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 17—17.500, közepes 14—20.000, nehéz sertés 18.750—20.500 korona kilogrammonként élő súlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjak: belföldi szopós elsőrendű 14—15.000, másodrendű 13—14.000, harmadrendű 12.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdélyi jármosökrök 16—18.000, elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 12—14.000, friss fejésű tehén 13—18.000, elsőrendű tarka belföldi jármosökrök 12—13.000, 1½ éves üszök 12—14.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

Pállinkafűző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Caepl W. M. védjegyjű

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári
áron bérezhetők:

SZONTÁGH PÁL részr-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 6000, tejszínhab 45—60.000, tejfel 22—30.000 korona literenkint, vaj 70—120.000, tehénturó 16—22.000, juhturó 40—48.000, hazai emmentáli sajt kicsinyben 70—90.000, hazai gróji sajt kicsinyben 50—80.000, hazai trappista sajt kicsinyben 40—60.000, korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—5000, petrezselyem 3000—6000, zeller 10—12.000, kalarabé 4000—6000, vöröshagyma 4000—6500, fokhagyma 35—60.000, cékla 2000—4000, fejeskáposzta 4000—5000, kelkáposzta 6000—8000, rózsburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3200—3600, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1200—2400, karfiol 16—30.000, torma 12—40.000, sóska 5—16.000, spenót 8—4000, sampiongomba 70—90.000, fejjesalata darabja 4—5000, ugorka 25—65.000, alma 16—40.000, dió 16—20.000, gesztenye 18.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, darabja 30.000—55.000, tyúk, darabja 80—160.000, hizott rucsa 30—34.000, libamáj 40—120.000, lúdszár 45—56.000 korona kilogrammonként, tojás darabja 1200—1400 korona.

Budapesti halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 30—55.000, másodrendű, kicsinyben 25—30.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi május hó 5-én. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 71.430 K, 1 francia frank 3760 K, 1 szerb dinár 1142 K, 1 román lei 331 K, 1 olasz lira 2932 K, 1 cseh korona 2103 K, 1 svájci frank 13.829 K, 1 osztrák korona 1.0045 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0.0725/s svájci frankot fizettek. — Arany- és ezüstpénzek: 20 koronás arany 292.000 K, ezüst ötkoronás 31.000 K, ezüst koronás 5800 K, ezüst forint 14.000 K.

XIV. Magyar Kir. Osztályosorsjáték

Legnagyobb nyeresémes szerencsés esetben

3.000.000.000

azaz három milliárd korona

Jutalom 2 milliárd, fűnyeremény 1 milliárd korona és

500.000.000
400.000.000
300.000.000
200.000.000
100.000.000

stb stb. összesen 25.000 nyeresémes több mint 27 milliárd korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:

Nyolcad | Negyed | Fél | Egész
15 ezer K | 30 ezer K | 60 ezer K | 120 ezer K

Sorsjegyek az elárusítóknál!

Huzás már május 13-án

Tűzoltó Testületek figyelmébe!

Mielőtt tűzoltó-ruhaszükségeiteket fedoznék, ne mulasszák el ár-ajánlatomat kérni.

Rendelésre, esetleg mérték után, szakszerűen készítek lenvászon nyári ruhákat, posztóruhákat és sapkákat a legjobb kivitelben és meglepően olcsó áron.

Kérem rendeléseiket mielőbb bizalommal hozzám intézni.

KREMMER JÓZSEF
szabósa
Adony (Fejérmezye).

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbírtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékieleg bejegyzett cég.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköti aratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Mindenféle

gazdasági szakkönyv

legjobban a VASÁRNAP könyv-osztálya útján szerezhető be.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavá z. Szabókéllékek, kész fehérneműk és felsőruhák, ágyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműruk.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

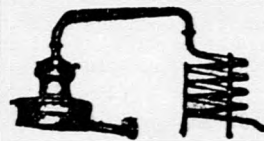
fertőzéstől megóv!

„A fertőtlenítés a gazdaságban”

című nagyon tanulságos füzeteket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t. Ujpest.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvaran-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 22. sz., I. em. 1. (Rákossai szemben.)

Máthé András
vörösréz-árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek!

Egyedüli gyártója: **Haidekker Sándor r.-t.**

sodronyszövet-, kerítés-, vasbitor- és lánccsiga
Budapest, VIII., Öllői-út 48/27. sz.
Budán fiók: II., Fő-u. 59/27.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskéscsiga alkalmi áron.

Ujdonság! Most jelent meg!

Minden gazdának nélkülözhetetlen

TALAJMIVÉLÉS ÉS TALAJJAVÍTÁS

írta:

DR. BALLENEGGER RÓBERT

Tartalma: Az agyagos és a homokos talaj. — A talaj és a víz. — Hogyan őrizhetjük meg a talajban a nedvességet. — Az öntözés. — A fölös víz elvezetése. — A humusz. — A talaj tápsói. — A zöldtrágyázás. — Talajmivéls szász éghajlat alatt. — A homokos és szikes talajok javítása. — A tőzeges talajok mivélése. — A hibás talajok megjavításának és a helyes talajmivélés arany szabályai.

Számos képpel. *Bolttí ára: 21.000 K.*

Az Athenaeum kiadása.
Kapható minden könyvkereskedésben.